

بررسی حرکت های سیاسی اجتماعی زنان بو شهر

در تاریخ معاصر

پروین تاج محمدی

www.ketab.ir

سرشناسه: محمدی، پروین تاج، ۱۳۵۵-
و نام پدیدآور: بررسی حرکت‌های سیاسی اجتماعی زنان بوشهر در تاریخ معاصر / پروین تاج محمدی.
مشخصات نشر: قم: موعود اسلام، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری: ۱۲۸ ص.
شابک: ۰۳۴-۰۲۰۷-۶۰۰-۹۷۸: ۳۰۰۰۰ ریال
یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع: زنان - ایران - بوشهر - تاریخ - قرن ۱۴
موضوع: زنان - ایران - بوشهر - فعالیت‌های سیاسی
موضوع: زنان - ایران - بوشهر - فعالیت‌های اجتماعی
بندی کنگره: ۱۳۹۰ ت ۹ ب ۱۳۵/۲ HQ
بندی دیویی: ۳۰۵/۴۰۹۴۵۴
کتابشناسی ملی: ۳۴۴۱۷۶۵

مرکز اسنادی و کتابخانه ملی

بررسی حرکت‌های سیاسی اجتماعی زنان بوشهر در تاریخ معاصر

✦ مولف	پروین تاج محمدی
✦ ناشر	موعود اسلام
✦ چاپ	شریعت
✦ قطع و صفحات	رقعی، ۱۲۸
✦ تیراژ	۱۰۰۰
✦ نوبت و سال چاپ	اول، ۱۳۹۰
✦ قیمت	۳۰۰۰ تومان
✦ صفحه آرای	منیژه گلستانی

شابک: ۰۳۴-۰۲۰۷-۶۰۰-۹۷۸

مرکز بخش: صفائیه، کوچه بیگدلی، پلاک ۱۴۹

تلفن: ۰۲۵۱-۷۸۳۱۸۳۱ شماره: ۰۲۵۱-۷۸۳۱۸۳۲

همراه ناشر: ۰۹۱۷۷۷۱۹۳۰۴

فهرست مطالب

مقدمه.....	۹
شهر من.....	۱۳
بوشهر باستان.....	۱۶
سیر تحولات سیاسی، اجتماعی بوشهر در عهد قاجار.....	۲۱
زنان بوشهر (عصر ناصری).....	۳۰
- جایگاه زنان بوشهر در حوزه خصوصی.....	۳۷
جایگاه اجتماعی فرهنگی زنان بوشهر (عهد قاجار).....	۴۵
- حرکت سیاسی زنان در عهد قاجار.....	۷۸
حرکت‌های سیاسی، اجتماعی زنان در عصر پهلوی.....	۸۷
حضور سیاسی، اجتماعی، فرهنگی زنان بوشهر در عصر انقلاب	
اسلامی و پس از آن.....	۹۲
سازمانهای غیر دولتی فعال زنان و جوانان.....	۱۰۵
حضور هنری زنان.....	۱۱۸
نتیجه گیری.....	۱۲۳
منابع و مآخذ.....	۱۲۷

مقدمه

کتاب حاضر، گردآوری اندک اندک مستندات کتبی و شفاهی است که طی ۵ سال صورت گرفت. بر هیچ یک از اندیشمندان و تاریخ نگاران برجسته میهنمان پوشیده نیست که تاریخ کتبی و شفاهی ایران در خصوص حضور سیاسی- اجتماعی زنان در زمان های مختلف غنی و پر بار نیست و زن ایرانی لااقل تا قبل از انقلاب شکوهمند اسلامی برای اثبات حضورش در عرصه های گوناگون تاریخی، کمتر مدرک متقن و مستدلی دارد. تا قبل از تاریخ معاصر، به زعم مردان و سیاستمداران قاجاری و قبل از آن، زنان در سایه تاریخ قرار داشته و در معرض آن حرکت می کردند. در هیچ زمینه و حرکتی دیده نمی شدند. حتی آن جا که به خیابان ها ریخته برای دفاع از «حجاب» جان نثار نمودند. آن جا که برای تاسیس بانک ملی از دارایی هایشان گذشتند. آن وقت که با لباس مردانه در انقلاب مشروطه به خیابان ها آمده و دزدانه و به دور از چشم محارمشان با خصم جنگیدند و در دفاع از انقلاب مردانشان به شهادت رسیدند. تاریخ مشروطه ایران آن چنان در زمینه معرفی و بازگو کردن نقش زنان به طور اخصل موفق نبوده و تاریخ قبل از مشروطه در این زمینه فقیرتر است. حال در نقطه ای از این سرزمین که بوشهر نام دارد چگونه می توان در لابه لای صفحات تاریخ سیاسی اجتماعی اش، اسناد و مدارک متعدد و متقن و ارزنده ای به میزان قابل ملاحظه، گردآوری نمود. فقر مدارک تاریخی در حوزه زنان، در هر

جا مشهود است و «شهر من بوشهر» از این فقر تاریخی مصون نیست. طی ۵ سال تلاش های زیادی صورت گرفت تا بیشتر و غنی تر به حرکت های سیاسی - اجتماعی زنان در عصر قاجار و پهلوی بپردازم اما کمبود مدارک و مستندات متعدد و شفاف و متقن باعث شد از هر مطلب و مدرکی استفاده نکرده و تنها به همان محدود مدارکی بسنده نمایم که به صحت آن ها اطمینان داشته و ارزشمندند.

از این رو از تمامی ادیبان و محققان بوشهری و سایر تاریخ دوستان خواهشمندم این تقیصه را نه از عدم تلاش این حقیر که از همان «فقر اسناد تاریخی زنان» بدانند.

در این پروسه از مترجم و ادیب محترم بوشهری، آقای حسن زنگنه و هم چنین محقق و نویسنده پر تلاش هم استانی سید قاسم یاحسینی نهایت تشکر و سپاسگزاری را داشته که در این راه صعب العبور با اندوخته های پر ارزش و تجربه های غنی شان مرا یاری رساندند. در این مجموعه به حضور سیاسی اجتماعی زنان پس از انقلاب اسلامی مختصراً اشاره شده است که نگارنده قصد دارد در جای دیگر، مفصل و وسیع تر به آن بپردازد. در این تحقیق پنج ساله کمترین چیزی که به آن رسیدم و به آن می بالم این است که زن بوشهری در زمانی که غالب زنان این سرزمین در عصر قاجار، در سایه بودند و مطبخ نشین، شاعره و مدیحه سرا می پروراند، مکتب خانه دخترانه دارد و مدرسه دخترانه تاسیس می کند و در جهاد علیه استعمار پیر انگلیس، همدوش با مردان جنگاور بوشهر و دلوار، به

بررسی حرکت های سیاسی اجتماعی زنان بوشهر در تاریخ معاصر ❖ ۱۱

میدان می آید و می جنگد. او ثابت کرده در سه عرصه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در اوج مهجوریت زن ایرانی، همیشه حضور داشته است. هدف نگارنده معرفی زن بوشهری به عنوان عنصری موثر و سازنده بوده و این که زنان بوشهری در طول تاریخ و در متن تاریخ بوده و خواهند ماند.

www.ketab.ir